

SALMAN
RUSHDIE
QUICHOTTE

Traducere din limba engleză
și note de Dana Crăciun

POLIROM
2021

Cuprins

O scurtă explicație quijotică referitoare la pronunție..... 7

PARTEA ÎNTÎI

CAPITOLUL UNU. Quichotte, un Bărbat bătrân, se Îndrăgostește, pornește într-o Căutare și devine Tată.	11
CAPITOLUL DOI. Un Autor, Sam DuChamp, chibzuiește asupra propriului Trecut și pătrunde pe un Tărîm nou	32
CAPITOLUL TREI. Preaiubita lui Quichotte, o Stea dintr-o Dinastie de Stele, se mută într-o altă Galaxie ...	50
CAPITOLUL PATRU. Sora Fratelui își amintește de Cearta lor și este implicată într-o altă Altercație....	71
CAPITOLUL CINCI. Vărul lui Quichotte, „bunul“ Dr. Smile, este un Om cu multe Secrete	87
CAPITOLUL ȘASE. Sancho, Copilul imaginar al lui Quichotte, caută să-și înțeleagă Firea.....	105
CAPITOLUL ȘAPTE. Quichotte și Sancho intră în prima Vale a Căutării, iar Sancho întâlnește o Insectă italiană.....	119
CAPITOLUL OPT. În care ne îndepărțăm de Strălucirea Preaiubitei și îi cercetăm Întunericul ...	136

PARTEA A DOUA

CAPITOLUL NOUĂ. O Neplăcere la Lacul Capote și Perturbări ulterioare ale Realității	157
CAPITOLUL ZECE. În care trec prin cea de-a Doua Vale și Sancho găsește și el Iubirea, iar după aceea, în cea de-a Treia Vale, trec dincolo de Cunoașterea însăși ..	174

CAPITOLUL UNSPREZECE. Dr. Smile se întâlnește cu Domnul Thayer și un Bunic se ivește din Trecut pentru a bîntui Prezentul	196
CAPITOLUL DOISPREZECE. O Însiruire de Evenimente absurde în timpul unei scurte Șederi în New Jersey	218
CAPITOLUL TREISPREZECE. Quichotte în Marele Orăș, multe Revelații & Sancho are parte de un Incident grav	234
CAPITOLUL PAISPREZECE. Autorul cunoscut drept Sam DuChamp dă peste un Străin neinvitat	259
CAPITOLUL CINCISPREZECE. Care se referă la Soră și la Lucrul de Neierat	283

PARTEA A TREIA

CAPITOLUL ȘAISPREZECE. Trambulina le spune lui Sancho și Quichotte o veche Poveste despre Trădare și Calea se deschide	299
CAPITOLUL ȘAPTESPREZECE. În care Sora își termină Povestea de Familie, precum și propria Partidă	331
CAPITOLUL OPTSPREZECE. Quichotte își atinge Scopul, după care Rușinea și Scandalul o copleșesc pe Preaiubită	367
CAPITOLUL NOUĂSPREZECE. În care se Lămurește Întrebarea referitoare la Sancho	399
CAPITOLUL DOUĂZECI. Referitor la Inima Autorului	418
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI UNU. În care Lumea Explodează și Călătorul intră în Veșnicie	434
<i>Mulțumiri</i>	459

Nu, nici o obiecție. Era cît se poate de bine-venit.

Își dădeau ei seama că în urmă cu cîțiva ani două avioane fuseseră pilotate direct în turnurile gemene de la World Trade Center din New York City și, ca urmare, această formă elaborată și costisitoare de amuzament excentric privat ar putea să li se pară extrem de dubioasă anumitor persoane, iar dacă se dovedea că de fapt există vreo intenție infamă, anumite persoane ar putea dori să își bage *naibii ditamai pumnul fix în miezul problemei?*

Foarte rezonabil. Da, înțelegeau cît se poate de bine.

După ce domnul Trip Mizoguchi a plecat, cu promisiunea că va reveni în aceeași seară la ora stabilită, cei doi fotografi, ale căror telefoane mobile trebuie să recunoaștem că erau ascultate, au sunat patruzeci din cele mai frumoase fotomodelle din Mumbai și le-au zis, vă rugăm să veniți diseară, avem o persoană pe care vrem să-o fermecați. Cînd Trip Mizoguchi a revenit, muzica cînta, băutura curgea, iar cele patruzeci de fotomodelle, cele mai frumoase din Mumbai, îi spuneau cît de mult le plăcea un bărbat cu o asemenea statură impozantă, cît de mult le plăcea costumul lui, batista lui din buzunarul de la piept, cravata lui Hermès, maxilarul lui puternic, zîmbetul lui. La finalul serii Trip Mizoguchi i-a bătut pe umăr pe cei doi fotografi și le-a spus: „Voi știți întradevăr să petreceti. Dați-mi de veste data viitoare când mai organizați aşa ceva. Vin aici special de la Delhi. Și să nu vă faceți nici un fel de griji. Îmi dau seama că voi, domnilor, sănăteți de incredere. Nu veți avea probleme din cauza noastră“. Acestea fiind spuse, și-a luat la revendere și nici cei doi fotografi, nici cele patruzeci de fotomodelle, cele mai frumoase din Mumbai, nu au observat că în timpul serii, la un anumit moment, Trip Mizoguchi purtase o scurtă conversație cu unul din musafiri, un individ deloc ieșit din comun, înalt, slabă nog, cu ochelari și figură de tocilar, care sosise de curînd în Mumbai și cu care cei doi fotografi se împrieteniseră într-un club de noapte și îl invitaseră la petrecere, ca să-si mai facă

și el niște prieteni. Cum îl chema pe tânăr? Cei doi fotografi nu-și puteau aminti. Semăna cu numele unui artist faimos. Picabia, ceva de genul asta. Dar poate că tânărul Picabia nu se simțise prea bine în seara aceea și poate că Trip Mizoguchi fusese transferat din India. Oricum, nici unul dintre ei n-a mai apărut vreodată la petrecerile celor doi fotografi. Dar cel puțin Trip Mizoguchi s-a dovedit un om de cuvînt. Nu au mai urmat nici un fel de investigații legate de simulatorul de zbor.

— Am vrut să mă asigur că el era obiectivul pe care îl căutam, i-a spus Lance Makioka Fratelui. Domnul Marcel DuChamp, identificat clar de mine, anterior demascat de noi drept Quix 97. Despre asta a fost vorba. Nu ne păsa nici cît negru sub unghie de simulatorul de zbor. A fost doar un pretext pentru a putea pătrunde acolo. Odată ce l-am identificat pe Marcel, am fost gata de acțiune. L-am luat în posesie chiar în acea seară, ceva mai tîrziu.

— Obiectiv, a repetat Fratele. Luat în posesie.

— Corect, a spus Lance Makioka.

— Fiul meu e în viață? I-ați făcut vreun rău?

— Este cum nu se poate mai sănătos.

— Și dumneavoastră. Cum vă numiți cu adevărat? Steve Sayonara? Ricky Fujiyama? Rock Mishima? Cine sănătos de fapt?

— Am auzit, i-a răspuns Lance Makioka, că uneori mama dumneavoastră, care vă acuza că sănătos, vă punea și ea aceeași întrebare.

— Ați auzit multe, a spus Fratele. N-are rost să întreb cum sau de unde sau de la cine.

— Într-un gest menit să dezvolte un climat de încredere, am venit la întrevederea din această seară sub numele meu adevărat, a zis Lance Makioka. Dacă dorîți, vă pot arăta un act de identitate. Domnule.

— Sînt sigur că aveți multe acte de identitate.

Lance Makioka nu a răspuns.

— Ce-ați făcut cu el după ce l-ați „luat în posesie“? a vrut să știe Fratele. Cu „obiectivul“. Cu fiul meu. Vă aflați pe un teritoriu străin. Ce părere au avut autoritățile indiene despre o răpire americană petrecută pe tarlaua lor?

— Nu am considerat necesar să deranjăm autoritățile indiene, domnule, a răspuns Lance Makioka. Domnul Marcel DuChamp este cetățean al Statelor Unite, aşa că îl considerăm unul de-al noștri. Îl ținem într-un centru de detenție sigur.

— În India?

— În Statele Unite.

— Dumnezeule! a exclamat Fratele. Este intriga din cea de-a șaptea carte a mea.

— *Extrădare inversă*, a spus Lance Makioka, bătând efectiv din palme de încîntare. Am sperat că veți sesiza asemănarea. Sîntem cu toții fani împătimiți.

În cel de-al șaptelea roman al său Fratele imaginase un scenariu în care serviciile secrete ale statului american se văd nevoite să extragă un obiectiv dintr-un refugiu secret, aflat într-o țară neutră, și să-l aducă pe teritoriul american pentru interogatoriu.

— Dacă informațiile mele sunt corecte, a fost cea mai populară carte a dumneavoastră, a zis Lance Makioka. Am aruncat o privire la cifrele de vinzări. Au fost destul de impresionante. Pentru dumneavoastră.

— Povestea pe care ați venit să mi-o spuneți, a început Fratele. Cît din ea este basm?

— E o poveste bună, a zis Lance Makioka. Dumneavastră ați scris-o.

— Dar îl aveți pe fiul meu. Iar acum vreți ceva de la mine.

— În acest moment îl voi menționa din nou pe Joe Orbul, a spus Lance Makioka. Vrem să discutați cu Marcel DuChamp și să-l invitați să schimbe taberele. Asta ne dorim. La fel ca în cazul lui Joe. Îi oferim un scenariu de tipul „braconier devenit paznic de vînătoare“.

O expresie veche de secole, dacă nu mă însel. Dacă acceptă, se va bucura de siguranță finanțiară, asigurare medicală, pensie guvernamentală, tot ce trebuie.

— De ce m-ar asculta pe mine? În ultimii ani aproape că nu ne-am vorbit.

— Apariția dumneavoastră ca mesager introduce elementul surpriză. Nu se așteaptă să vă vadă, aşa că asta îl va debusola. După aceea depinde de dumneavoastră. Părerea mea este că a acumulat un volum mare de furie, direcționată, evident, împotriva societății, a sistemului corrupt, a căpătuiților și, fără îndoială, a structurilor puterii. În principal însă furie la adresa dumneavoastră și, într-o anumită măsură, poate și a mamei lui, și va trebui să și-o reverse. Faptul că veți fi acolo după ce, cum spuneam, îl veți lua prin surprindere îl va ajuta să se descarce. O puteți face. Sînteți tatăl lui. Vreți să revină în viață dumneavoastră, aşa că îl veți lăsa să spună ce are de spus. Odată ce se va fi descărcat, va putea asculta mesajul pe care i-l veți transmite din partea noastră. Iar mesajul nostru pentru el este că, dacă se prinde în joc, dacă face ce trebuie pentru țara lui, vom avea grija de el. Dacă nu, va fi pus sub acuzație pentru activități de terorism cibernetic și vom avea grija să ajungă în Guantánamo Bay *pentru tot restul vieții, futu-i*.

Din nou acel răget brusc, apoteotic, cu pumnul drept izbind palma stîngă. Agentul era îmbrăcat într-un costum elegant și avea maniere cultivate, dar dincolo de astea, individul gol-goluț de sub îmbrăcămîntea scumpă era cel mai înfrișător om pe care-l întîlnise vreodată Fratele.

Lumea pe care o plăsmuise Fratele devenise realitate. În fața clădirii aștepta un Cadillac Escalade negru. Lance Makioka a deschis portiera – portiera din spate, pe partea dinspre trotuar – și l-a poftit pe Frate îñăuntru. S-a făcut o aluzie delicată la necesitatea legării la ochi și Fratele, neavînd încotro, a consimțit. Dacă ar fi fost un spion adevărat, s-a gîndit el, ar fi putut să urmărească

deplasarea vehiculului chiar și legat la ochi, să-si dea seama cel puțin în ce direcție se îndreptau, de exemplu, spre est, de-a lungul autostrăzii 495, sau pe lîngă stadion și spre nordul statului. Nu avea însă nici cea mai vagă idee. Cu ochii legați, s-a simțit cuprins de un pic de amețelă, provocată de contopirea realului cu ficțiunea, a viziunii paranoice cu cea adevărată. Chiar și fiul pe care mergea să-l întîlnească părea, într-un fel, fictional. Masca *Omului din La Mancha!* Ca un Darth Vader de doi bani care scăpase din povestea Fratelui și trecuse de partea intunecată. O viață sub un dublu pseudonim, Quix 97, Marcel DuChamp. Fiul lui se transformase într-o făptură imaginară – în două făpturi imaginare! – prin puterea propriei voințe. La fel cum Fratele îl adusese pe lume pe Sancho, după care Sancho a devenit *aievea, viu*, prin puterea voinței sale. Aceste nașteri dublate intrau într-o asurzitoare rezonanță reciprocă. Cum ar reacționa Fiul dacă, atunci când se vor întâlni, i-ar spune, tînjesc după tine atât de mult, încît mi-am imaginat cum un nebun bătrân dă naștere prin magie fiului pe care nu l-a avut niciodată? Mai rămăsese suficientă iubire în el cît să-l facă să răspundă cu afecțiune? Exista vreo sansă de reconciliere? Înstrăinări, reconcilieri... din nou îngemănarea amețitoare dintre real și imaginari. Citind aceste relatări, la un moment dat cineva din afară ar putea conchide chiar că ambele sunt fictionale, că Fratele, Sora și Fiul erau și ei plăsmuirii, în aceeași măsură ca și Quichotte, Salma și Sancho. Că viața Autorului era inventată, la fel cum era și cartea.

Au mers vreo două ore – sau Fratelui i s-au părut două ore – și domnul japonezo-american i-a vorbit tot drumul pe un ton de conversație amabilă, punîndu-l la curent. Fusese creată și acum era în curs de extindere o echipă de combatanți cibernetici geniali, care trebuiau să lupte împotriva forței tot mai mari a atacurilor Rusiei și Coreei de Nord, precum și împotriva agenților acestora, de la primele furturi de identitate ale celor de

pe CarderPlanet pînă la asaltul amplu pus la cale de Guccifer 2.0. Actualul lider al grupului, grup care activa sub numele de cod Mușuroi, era un bulgar, un hacker de geniu care se predase FBI-ului în urmă cu două decenii și îi ajutase să înființeze structurile de contraatac. Își spunea Hristo Dimitarov, dar acesta era un pseudonim construit cu prenumele a doi faimoși fotbalisti bulgari, Stoicikov și Berbatov. Mușuroiul fusese construit încet, dar sigur, și aproape toți membrii săi erau hackeri care trecuseră în tabăra cealaltă.

— Au înțeles, a zis domnul japonezo-american, că acesta este cel de-al Treilea Război Mondial și că viitorul lumii libere, al platformelor de socializare nepervertite și al alegerilor nefraudate, al adevărurilor, legii, democrației și libertății – în sensul pe care îl dăm noi cuvîntului –, toate depind, aşadar, de cîștigarea acestui război. Spuneți-i asta fiului dumneavoastră. Îl bănuiesc că e patriot. Momentan victimă a unor idei greșite, dar, dincolo de mască, patriot. Remarc că a ales să se camufleze în personajul de ficțiune de la care derivăm adjecativul „quijotesc“. E un idealist. Deocamdată s-a repezit la asalt în direcția greșită, către o moară de vînt, să zicem, dar poate fi întors din drum. Există uriași adevărați cu care să se lupte.

Războiul cibernetic reprezenta atacul minciunilor asupra adevărului. Însemna poluarea realului cu nereal, a faptelor cu ficțiuni. Însemna erodarea și devalorizarea intelectului empiric și înlocuirea sa cu validări ale prejudecăților anterioare. Cum se deosebeau toate astea de ce făcea el? s-a întrebat Fratele. Cum se deosebeau de ficțiunile pe care le crea și care acum îl prinseseră în lat? Atîta doar că, mă scuzăți, el nu încerca să distrugă civilizația occidentală. Era o mică diferență. Si el nu băga în încurcătură pe nimeni altcineva în afară de sine însuși.

Cînd i-au îndepărtat legătura de la ochi, Fratele s-a trezit într-o clădire joasă și impersonală, încunjurată de